

Jaarrekening 2017

Stichting Mondriaan

Versie: definitief d.d. 29 mei 2018 tbv Raad van Bestuur
Versie: definitief d.d. 29 mei 2018 tbv Raad van Toezicht

INHOUDSOPGAVE		Pagina
5.1	Jaarrekening 2017	
5.1.1	Balans per 31 december 2017	1
5.1.2	Resultatenrekening over 2017	2
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2017	3
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	17
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	27
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	28
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	29
5.1.9	Toelichting op de resultatenrekening over 2017	30
5.1.10	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	35
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	36
5.2.2	Resultaatbestemming	36
5.2.3	Gebeurtenissen na balansdatum	36
5.2.4	Controleverklaring	36
5.3	Bijlagen	
5.3.1	Verantwoording productiekosten	37
5.3.2	Verantwoording bestede uren Wmo-projecten	40
5.3.3	Academiseringsgelden	41

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	78.754	82.127
Financiële vaste activa	2	71	283
Totaal vaste activa		<u>78.826</u>	<u>82.410</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	233	212
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	9.841	10.571
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	5	272	496
Debiteuren en overige vorderingen	6	30.509	29.353
Liquide middelen	7	1.715	4.660
Totaal vlottende activa		<u>42.569</u>	<u>45.292</u>
Totaal activa		<u><u>121.395</u></u>	<u><u>127.702</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	8	3	3
Bestemmingsreserves		1.033	1.033
Bestemmingsfondsen		22.310	20.969
Algemene en overige reserves		1.123	1.123
Totaal eigen vermogen		<u>24.469</u>	<u>23.128</u>
Voorzieningen	9	4.795	4.547
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	58.242	61.687
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	5	0	672
Overige kortlopende schulden	11	33.889	37.669
Totaal passiva		<u><u>121.395</u></u>	<u><u>127.702</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

(bedragen x € 1.000)

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	14	135.200	134.337
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	15	3.003	3.879
Overige bedrijfsopbrengsten	16	4.874	4.989
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>143.077</u>	<u>143.205</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	17	108.925	106.677
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	7.775	8.029
Overige bedrijfskosten	19	22.599	23.084
Som der bedrijfslasten		<u>139.299</u>	<u>137.791</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		3.778	5.414
Financiële baten en lasten	20	-2.437	-2.666
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>1.341</u>	<u>2.748</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.341</u></u>	<u><u>2.748</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/onttrekking:			
- bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten		1.335	2.717
- bestemmingsfonds academisering		3	28
- bestemmingsfonds wachtgeldfonds academisering		3	3
		<u>1.341</u>	<u>2.748</u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

(bedragen x € 1.000)

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			3.778		5.414
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	18	7.776		8.029	
- mutaties voorzieningen	9	249		5	
- boekresultaten afstoting vaste activa	1 & 2	<u>-1.319</u>		<u>277</u>	
			6.706		8.311
Veranderingen in werkkapitaal:					
- Afname/toename voorraden	3	-21		19	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's /	4	730		-2.828	
- Afname/toename vorderingen	6	-1.155		-595	
- Afname/toename vorderingen / schulden uit hoofde					
van financieringstekort respectievelijk -overschot	5	-448		1.015	
- Afname/toename kortlopende schulden	11	<u>-4.227</u>		<u>3.010</u>	
			-5.121		622
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>5.363</u>		<u>14.347</u>
Ontvangen interest	20	4		44	
Betaalde interest	20	-2.439		-2.574	
Ontvangen dividenden	20	<u>45</u>		<u>54</u>	
			<u>-2.390</u>		<u>-2.475</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			2.973		11.872
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-4.170		-2.830	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	<u>1.697</u>		<u>994</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			<u>-2.474</u>		<u>-1.836</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	0		0	
Aflossing langlopende schulden	10	-3.444		-3.443	
Aflossing kortlopende schulden	11	<u>0</u>		<u>-2.450</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-3.444		-5.893
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-2.945</u></u>		<u><u>4.143</u></u>

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Vestigingsgegevens en activiteiten

Stichting Mondriaan, waarvan de activiteiten met name bestaan uit het leveren van psychiatrische zorg, is statutair (en feitelijk) gevestigd aan de John F. Kennedylaan 301 in Heerlen, en is geregistreerd onder KvK-nummer 14068232.

Groepsverhoudingen

Voor de balans en resultatenrekening van de dochtermaatschappijen wordt verwezen naar de vennootschappelijke jaarrekening van deze entiteiten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder RJ 655 'Zorginstellingen', Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de Raad van Bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Opbrengsten zorgverzekeringwet en Jeugdwet en gerelateerde balansposten
- Voorzieningen

Verbonden rechtspersonen

De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn op grond van Artikel 407 BW2 titel 9. Dit aangezien de gezamenlijke betekenis van deze verbonden ondernemingen te verwaarlozen is op het geheel.

- Mondriaan Schoon B.V.
- PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.1 Algemeen (vervolg)

Verbonden rechtspersonen (vervolg)

De participaties zien er als volgt uit:

- Mondriaan Schoon B.V. (Heerlen); Stichting Mondriaan bezit 51% van de aandelen en Vebego Facility Services B.V. (Heerlen) heeft 49% van de aandelen. Stichting Mondriaan is de enige bestuurder en het toezichthoudend orgaan is de Raad van Toezicht van Stichting Mondriaan. De zeggenschap is conform de aandelenverhouding. De activiteiten van Mondriaan Schoon B.V. hebben betrekking op schoonmaakwerkzaamheden die door Mondriaan Schoon B.V. worden uitgevoerd bij Stichting Mondriaan.

- PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. (Heerlen); Stichting Mondriaan bezit 50% van de aandelen, de overige 50% van de aandelen is in handen van MET ggz Holding B.V. (Roermond). Stichting Mondriaan is de enige bestuurder en het toezichthoudend orgaan is de Raad van Toezicht van Stichting Mondriaan. De zeggenschap is conform de aandelenverhouding. PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. is voor 16,67% aandeelhouder van PsyQ Nederland Holding B.V. De activiteiten van PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. betreffen het betalen van de jaarlijkse bijdrage aan PsyQ Nederland B.V. en het doorbelasten van dit bedrag aan beide aandeelhouders.

Voor verdere details wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de stichting niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's wat ook de functionele valuta is van Stichting Mondriaan. Tenzij specifiek genoemd is alle financiële informatie in euro's afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Materiele vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de kostprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Terreinvoorzieningen:	5-10%
Bedrijfsgebouwen:	2,5-10%
Machines / Installaties:	5%
Verbouwingen:	5-20%
Inventaris:	10-15%
Vervoermiddelen:	12,75-20%
Automatisering:	14-33,33%

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden indien zij niet de gebruiksduur van het object verlengen ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen van deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de stichting een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Joint ventures

Van een joint venture is sprake als binnen een gekozen rechtsvorm activiteiten "als gevolg van een samenwerkingsovereenkomst tussen een beperkt aantal deelnemers waarbij de zeggenschap in gezamenlijkheid wordt uitgeoefend" plaatsvinden. Op basis van deze criteria wordt PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. binnen Mondriaan geclassificeerd als een joint venture. De joint venture wordt niet geconsolideerd aangezien deze voor het geheel van verwaarloosbaar belang is. De joint-venture wordt gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde waarbij het netto resultaat van de joint venture op basis van het Mondriaanaandeel wordt verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa (vervolg)

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Mondriaan constateert dat er in 2017 geen indicatoren zijn voor bijzondere waardeverminderingen op haar vaste activa. In 2016 heeft Mondriaan een bedrijfswaardeberekening uitgevoerd waarvoor de belangrijkste uitgangspunten waren: kasstroomgenererende eenheid op het niveau van de gehele stichting Mondriaan vastgesteld, kasstromen op basis van de meerjarenbegroting, discontopercentage van 5%. Uit deze bedrijfswaardeberekening is gebleken dat op basis van de gekozen uitgangspunten de netto contante waardeberekening geen aanleiding geeft tot een bijzondere waardevermindering.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening van stichting Mondriaan zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: financiële vaste activa, vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende schulden, kortlopende schulden en overlopende passiva.

Initiële waardering

Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Vervolgwaardering

Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd op de in deze waarderinggrondslagen beschreven manier .

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichting voor het komende jaar van de langlopende schulden wordt opgenomen onder kortlopende schulden.

Afgeleide financiële instrumenten

Stichting Mondriaan maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van integrale inventarisatie aan het einde van het boekjaar. Hierbij wordt als gevolg van de hoge omloopsnelheid van alle voorraadelementen geen rekening gehouden met een voorziening voor incurantheid.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de directe opbrengstwaarde. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van financiers in mindering gebracht.

Vorderingen en schulden uit hoofde van het financieringstekort of -overschot

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Eigen vermogen

Bestemmingsreserves

Wanneer het bestuur van de stichting een deel van de reserves heeft afgezonderd voor een speciaal doel, is sprake van een bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfonds(en)

Bestemmingsfonds(en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming. Indien een actie voor een specifiek doel meer opbrengt dan voor dat doel benodigd is of aan een gift de bestemming ontvalt, dient dit te worden vermeld in het verslagjaar waarin dit duidelijk wordt. Het meerdere bedrag dient niet langer onder het bestemmingsfonds, maar onder de reserves te worden verantwoord.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting. De voorzieningen voor uitgestelde beloningen, langdurig zieken, levensfasebudget alsmede reorganisatie worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, behoudens wanneer de contante waarde nauwelijks afwijkt van de nominale waarde. Dit is per voorziening zowel onderstaand als in de toelichting apart toegelicht. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt geeft de actuele marktrente weer. De actuele marktrente wordt bepaald op basis van het rendement op hoogwaardige ondernemingsobligaties op een liquide markt; indien de liquide markt ontbreekt, wordt de actuele marktrente bepaald op basis van het rendement op staatsleningen. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken. Rentemutaties van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde worden verantwoord als dotatie voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening betreft de toekomstige verplichtingen inzake jubilea-uitkeringen van het personeel per balansdatum. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de in de CAO GGZ bepaalde vergoedingen bij 12½, 25 en 40 jaar dienstverband. Hierbij is op basis van ervaringscijfers van Mondriaan rekening gehouden met de blijfkans van het in dienst zijnde personeel per einde boekjaar. Bij de berekening worden de volgende groepen uitgesloten: tijdelijke contracten, stagiaires, leerlingen en AIOS. De jubileumvoorziening wordt berekend op basis van de gemiddelde disconteringsvoet van de afgelopen 3 jaar (dit varieert afhankelijk van de resterende looptijd, gemiddeld komt dit uit op 1,80%).

Voorziening langdurig zieken

De voorziening betreft de verwachte kosten inzake doorbetalingsverplichting van twee jaar van het op balansdatum als langdurig ziek aan te merken personeel. Voor alle medewerkers waaraan géén re-integratieplan ten grondslag ligt, wordt een voorziening getroffen ter hoogte van 100% van het laatst verdiende loon in het eerste jaar en 70% in het 2e jaar. Vanwege het beperkte effect van discontering op deze voorziening (voorziening is grotendeels kortlopend en door de lage rentestanden in de markt) is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde).

Voorziening reorganisatie

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. Vanwege het beperkte effect van discontering op deze voorziening (voorziening is grotendeels kortlopend en door de lage rentestanden in de markt) is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde).

Voorziening levensfasebudget (zonder toerekening aan jaren)

De voorziening levensfasebudget (LFB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+ alsmede tijdsparen. Het persoonlijk levensfasebudget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de nominale waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren LFB-uren. Vanwege het beperkte effect van discontering op deze voorziening (door de lage rentestanden in de markt) is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde). De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Stichting Mondriaan zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Stichting Mondriaan gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van Stichting Mondriaan voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder deze opbrengsten vallen de opbrengsten uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning, subsidies en overige bedrijfsopbrengsten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Toelichting op de omzetverantwoording van boekjaar 2017

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van onder meer de toerekening aan boekjaren van zowel de financiële impact van de onrechtmatigheden over 2017 als van de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel (sGGZ, bGGZ en IGGZ) en waardering van onderhanden werk.

De raad van bestuur heeft de Zvw-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die landelijk een rol spelen en ook bij Stichting Mondriaan van toepassing zijn.

Onderstaand wordt de relevantie ervan voor de jaarrekening 2017 van Stichting Mondriaan toegelicht:

a) Zelfonderzoeken schadelastjaren 2013, 2014 en 2015

Stichting Mondriaan heeft het zelfonderzoek inzake schadelastjaren 2013 en 2014 afgerond. Het zelfonderzoek inzake schadelastjaar 2015 zit in een afrondende fase met de reviewende verzekeraar. Landelijk bestaat nog discussie ten aanzien van enkele aspecten betreffende het zelfonderzoek 2015. Dit heeft mede tot gevolg gehad dat het normenkader voor het zelfonderzoek 2016 en 2017 nog niet landelijk is vastgesteld.

b) Zelfonderzoek schadelastjaren 2016 en 2017

Stichting Mondriaan heeft de risico's ten aanzien van de omzet inzake schadelastjaar 2016 en 2017 in lijn met de controlepunten uit het zelfonderzoek cGGZ 2015 ingeschat. Het Functioneel Ontwerp voor het zelfonderzoek 2016 en 2017 is echter nog niet definitief vastgesteld en kent daarom onzekerheden ten aanzien van de omzetinschatting schadelastjaar 2016 en 2017.

Stichting Mondriaan heeft in de jaarrekening 2017 een verplichting opgenomen voor de mogelijke risico's ten aanzien van het zelfonderzoek 2016 en 2017.

c) Schadelast (deel)plafonds kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken

Stichting Mondriaan heeft contractafspraken met verzekeraars over de te verlenen zorg, waaronder het aantal patiënten waaraan zorg wordt verleend en de gemiddelde kosten van de zorg. De voortgang van deze contractafspraken wordt gemonitord en periodiek gerapporteerd aan de individuele zorgverzekeraars. De voortgang is tevens onderwerp van overleg in de periodieke overlegmomenten met de individuele zorgverzekeraars. De uitkomst van deze overleggen kan een aanpassing van de contractafspraken zijn. In de tijd is dit mogelijk tot afronding van het betreffende schadelastjaar. Met de mogelijke risico's ten aanzien van overschrijding van de contractafspraken met de verschillende zorgverzekeraars heeft Mondriaan rekening gehouden bij de omzetbepaling in de jaarrekening 2017.

In de jaarrekening 2017 is uitgegaan van de originele contractafspraken inclusief de bekende aanvullingen. Voor de toerekening van afspraken voor het schadelastjaar 2017 aan de boekjaren 2017 en 2018 is gebruik gemaakt van de 'percentage of completionmethodiek' gebaseerd op de schadelastprognose per verzekeraar. Deze werkwijze komt overeen met de toerekening voor wat betreft schadelastjaren 2014 tot en met 2016.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

d) De waardering van het Onderhanden werk DBC bevat inherente onzekerheden, mede in relatie tot contractafspraken, in de registratie en waardering

Voor de (grondslag van de) waardering van het onderhanden werk verwijzen wij naar de toelichting op de post onderhanden werk en de waarderingsgrondslagen terzake. Wij attenderen op de bijzonderheid dat een inschatting gemaakt moest worden van de vraag of sprake is van een verlieslatend contract, waarbij ook de onzekerheden genoemd in deze toelichting een rol spelen. Deze inschatting kan niet worden gemaakt vanwege het feit dat vrijwel alle afdelingen van Stichting Mondriaan gemengde afdelingen betreffen waarop opbrengsten en kosten worden gegenereerd voor zowel de Zvw (DBC's) als andere opbrengstenstromen. Hierdoor is het niet mogelijk om de onvermijdbare kosten naar de diverse opbrengstenstromen toe te rekenen.

e) Het bedrag dat voortvloeit uit de overgangsregeling NHC, zoals opgenomen in de omzet 2017 en waarvan goedkeuring door de NZa van het door Stichting Mondriaan berekende bedrag nog niet heeft plaatsgevonden.

Stichting Mondriaan heeft de berekening van de vergoeding uit hoofde van deze regeling gemaakt in lijn met de beleidsregels en nadere aanwijzingen terzake en gaat uit van definitieve vaststelling en verrekening van de huidige opgenomen positie. De wijze van berekening van deze (en dergelijke) nacalculatie-posten kent een bestendige gedragslijn. Waar van toepassing is rekening gehouden met de effecten van overproductie.

Afsluitend

De bijzonderheden bij de hiervoor genoemde onderwerpen versterken en mitigeren elkaar. De controles uit de zelfonderzoeken cGGZ 2014 tot en met 2017 spelen een belangrijke rol bij de risicoinschatting voor de schadelastjaren 2014 tot en met 2017. Stichting Mondriaan heeft de controlepunten uitgewerkt en beoordeeld.

De in de jaarrekening 2017 opgenomen uitgangspunten en schattingen kunnen in de realisatie toch afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en kunnen afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

Opbrengsten uit onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De opbrengsten van onderhanden DBC-zorgproducten zijn gewaardeerd volgens de directe opbrengstwaarde. Dat wil zeggen dat voor elke per balansdatum openstaande DBC is bepaald welk tarief deze zou opleveren, mits deze per balansdatum zou worden afgesloten. Volgens Mondriaan is deze methode de meest betrouwbare inschatting van de in de winst-en-verliesrekening te verantwoorden opbrengsten van onderhanden DBC-zorgproducten, naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum in overeenstemming met de in het contract met de zorgverzekeraar overeengekomen opbrengsten.

Voor de mate waarin de kosten van onderhanden DBC-zorgproducten worden verantwoord is, conform voorgaande jaren, aangesloten bij de algemene grondslagen van resultaatbepaling waarbij de lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Stichting Mondriaan heeft geen inschatting gemaakt van de voorzienbare verliezen op het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten en derhalve ook geen voorziening op de waardering in mindering gebracht. Deze inschatting kan niet worden gemaakt vanwege het feit dat vrijwel alle afdelingen van Stichting Mondriaan gemengde afdelingen betreffen waarop opbrengsten en kosten worden gegenereerd voor zowel de Zvw (DBC's) als andere opbrengstenstromen. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van financiers in mindering gebracht.

Uitgangspunten sociaal domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en Jeugdwet-omzet heeft Stichting Mondriaan de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ- en Zvw-zorg overgeheveld van de zorgkantoren, respectievelijk de zorgverzekeraars, naar de gemeenten ('decentralisatie'). De decentralisatie kent een variëteit aan afspraken; per gemeente zijn andere producten afgesproken en gelden separate voorwaarden (waaronder tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, SROI, facturatie), welke deels eventueel een financiële consequentie hebben. Stichting Mondriaan heeft de verantwoording naar de gemeenten van de Wmo-omzet en de Jeugdwet-omzet gebaseerd op het landelijke ISD-protocol.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Personele kosten

De beloningen van het personeel worden op grond van de arbeidsvoorwaarden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door Stichting Mondriaan.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Pensioenen

Stichting Mondriaan heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Mondriaan. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Stichting Mondriaan betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Sinds 2015 gelden nieuwe, strengere, regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad, de beleidsdekkingsgraad. Deze 'nieuwe' beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2018 bedroeg zowel de dekkingsgraad als de beleidsdekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 8 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Mondriaan heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Stichting Mondriaan heeft de pensioenregeling daarom verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling en alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hier hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Voor werkgevers binnen de GGZ-sector is deelname aan het bedrijfstak-pensioenfonds Zorg en Welzijn verplicht, derhalve is de looptijd van de uitvoeringsovereenkomst met de pensioenuitvoerder onbepaald.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting. Voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden iedere balansdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Stichting Mondriaan beoogt geen primair winsttoogmerk.

De WTZi bepaalt bovendien (vooralsnog) dat een eventueel behaald positief exploitatiesaldo ('winst') niet mag worden uitgekeerd. Fiscaal kunnen de meeste zorginstellingen gebruik maken van de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting. Voorwaarde is dat uit de werkzaamhedentoets blijkt dat minimaal 90% van de activiteiten van de zorginstelling bestaat uit het leveren van "zorg", zijnde het verplegen, verzorgen en genezen van patiënten. Als niet aan het 90%-criterium wordt voldaan, vervalt de vpb-vrijstelling helemaal en is er sprake van een vpb-verplichting over het gehele resultaat.

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover ze betrekking hebben op:

* posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen; dan wordt de belasting verwerkt in het eigen vermogen

* overnames.

Als de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Vpb-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractbasis (vanaf 2015) meer dan voorheen tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden.

Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat "jeugdzorginstellingen" veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidie-besluit', omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt naar verwachting (veel) sneller aangenomen dat "jeugdzorginstellingen" een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg.

Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt onder meer te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting.

Momenteel vindt op lokaal niveau overleg plaats tussen onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Veiligheid & Justitie, het Ministerie van Financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties ten aanzien van de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten van dit overleg, meer in het bijzonder of en onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is thans nog niets inhoudelijks bekend. Om voornoemde reden heeft Stichting Mondriaan geen rekening gehouden met een eventuele vennootschapsbelastingplicht in de jaarrekening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA**1. Materiële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	52.370	53.245
Machines en installaties	20.640	22.285
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	5.223	5.892
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	21
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	521	684
Totaal materiële vaste activa	<u><u>78.754</u></u>	<u><u>82.127</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	82.127	88.460
Bij: investeringen	4.640	2.939
Af: afschrijvingen	7.569	7.822
Af: desinvesteringen	444	1.450
Boekwaarde per 31 december	<u><u>78.754</u></u>	<u><u>82.127</u></u>
Aanschafwaarde	175.960	172.457
Cumulatieve herwaarderingsen	-2.735	-2.735
Cumulatieve afschrijvingen	-94.471	-87.595

Toelichting:

Stichting Mondriaan heeft in 2011 recht van hypotheek en een pandrecht verleend aan Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) en aan Coöperatieve Rabobank Parkstad Limburg (Rabobank) op de in haar bezit zijnde registergoederen. De verstrekking dient tot zekerheid voor de voldoening van alle tegenwoordige en/of toekomstige borgstellingen. De stichting heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WfZ en Rabobank onroerende goederen die door die partijen zijn gefinancierd te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van die partijen een recht van hypotheek te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen. Er zit in de boekwaarde van de bedrijfsgebouwen en terreinen ongeveer € 0,2 mln. boekwaarde van investeringen in gehuurde panden waarvan Stichting Mondriaan geen juridisch eigenaar is.

Mondriaan constateert dat er in 2017 geen indicatoren zijn voor bijzondere waardeverminderingen op haar vaste activa. In 2016 heeft Mondriaan een bedrijfswaardeberekening uitgevoerd waaruit geen noodzaak tot bijzondere waardevermindering volgde. De belangrijkste uitgangspunten voor die bedrijfswaardeberekening waren:

- als kasstroomgenererende eenheid is het niveau van de gehele Stichting Mondriaan vastgesteld;
- De contante waarde van de kasstromen is berekend met een disconteringsvoet van 5%;
- De uit de begroting 2017 afgeleide kasstromen voor de jaren 2017 tot en met 2020. De genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2021 zijn verwerkt als een eeuwigdurende kasstroom.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA**2. Financiële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	59	64
Vordering op grond van compensatieregeling	0	207
Overige vorderingen	12	12
Totaal financiële vaste activa	<u>71</u>	<u>283</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	283	514
Kapitaalstortingen	0	0
Resultaat deelnemingen	41	21
Ontvangen dividend	-45	-54
Acquisities van deelnemingen	0	9
(Terugname) waardeverminderingen	-207	-207
Boekwaarde per 31 december	<u>71</u>	<u>283</u>

Toelichting:

Omschrijving	hoofdsom	zekerheden	looptijd	percentage	restsom
					x € 1.000,-
Zorg Academie Parkstad (ZAP)	12	Geen	15 jaar	0%	12

Onder de overige vorderingen is de lening van Stichting Mondriaan opgenomen betreffende ZAP.

Daarnaast was tot 2016 een vordering op de NZa opgenomen die voortvloeide uit de zogenaamde compensatieregeling. Als gevolg van de invoering van de productieafhankelijke NHC-vergoeding kon een aantal investeringen niet worden terugverdiend. Dit betrof investeringen waartegenover geen productie stond (o.a. spookpanden). Om te voorkomen dat instellingen hierdoor in problemen geraken is hiervoor de compensatieregeling ingevoerd. Deze regeling hield in dat deze activa gedurende de invoeringsperiode NHC in zes gelijke jaarlijkse termijnen volledig werden vergoed. Als gevolg van de compensatieregeling zijn deze activa per 31-12-2011 onder de financiële activa opgenomen. Het ging hierbij om een totaalbedrag van € 0,207 mln. ultimo 2016.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats	rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft	Kapitaalbe-	Eigen	Resultaat
			kapitaal	lang (in %)	vermogen	
					€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:						
Mondriaan Schoon B.V.		schoonmaak	9	51%	145	81
PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V.		GGz volgens PsyQ formule	9	50%	18	0

Toelichting:

Bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op de laatst beschikbare rapportages van beide entiteiten over 2017.

De participaties zien er als volgt uit:

- Mondriaan Schoon B.V.: Stichting Mondriaan bezit 51% van de aandelen en Vebego Facility Services B.V. heeft de overige 49%;
- PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V.: Stichting Mondriaan bezit 50% van de aandelen en MET ggz Holding B.V. de overige 50%.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA**3. Voorraden***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	58	57
Voedingsmiddelen	0	0
Overige voorraden:		
- centraal magazijn	70	61
- winkelvoorraad	35	28
- overig	69	64
Totaal voorraden	<u>233</u>	<u>212</u>

Toelichting:

De voorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs tenzij sprake is van een lagere opbrengstwaarde. Als gevolg van de hoge omloopsnelheid van alle voorraadelementen is conform voorgaande jaren geen rekening gehouden met een voorziening voor incurantheid.

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	34.082	35.252
Af: ontvangen voorschotten	24.241	24.681
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	<u>9.841</u>	<u>10.571</u>

De specificatie per contractpartij is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde projectkosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
S-GGZ (DBC):				
CZ	16.615		12.387	4.228
VGZ	11.595		6.958	4.637
Achmea / Zilveren Kruis	1.730		1.341	389
Menzis	986		499	487
Multizorg	399			399
DSW / Stad Holland	168			168
Menzis - COA (asielzoekers)	57			57
Overig	146			146
B-GGZ (basiszorg producten):				
CZ	144			144
VGZ	118			118
Achmea	20			20
Menzis	12			12
Multizorg	2			2
DSW/ Stad Holland	0			0
Overig	0			0
Forensisch (DB(B)C):				
Justitie	2.090		3.056	-966
Totaal (onderhanden werk)	<u>34.082</u>	<u>0</u>	<u>24.241</u>	<u>9.841</u>

Toelichting:

De post onderhanden werk betreft de op balansdatum nog niet afgesloten producten. Het onderhanden werk is gewaardeerd volgens de directe opbrengstwaarde alsof de producten per balansdatum zouden worden afgesloten en gefactureerd, tegen de tarieven welke met de afzonderlijke verzekeraars zijn afgesproken. In het kader van de financiering OHW is van de zorgverzekeraars CZ, VGZ, Achmea/Zilveren Kruis, Menzis en Justitie forensisch een doorlopend voorschot ontvangen. In verband met het administratief afsluiten van alle Jeugd-DBC's per 31-12-2017 in verband met de nieuwe facturatiesystematiek in 2018 is ultimo 2017 geen OHW Jeugdzorg verantwoord.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)
(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

5. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen uit hoofde van bekostiging:		
1. vorderingen uit hoofde van financieringstekort	91	219
2. vorderingen uit hoofde van transitierегeling	181	277
	<u>272</u>	<u>496</u>
Schulden uit hoofde van bekostiging:		
1. schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	-672
2. schulden uit hoofde van transitierегeling	0	0
3. schulden uit hoofde van macrobeheersinstrument (zie 5.1.5.12)	0	0
	<u>0</u>	<u>-672</u>

AWBZ-Wlz	<u>t/m 2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	94	0	-547		-453
Financieringsverschil boekjaar				91	91
Correcties voorgaande jaren	125				125
Betalingen / ontvangsten	-219		547		328
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-94</u>	<u>0</u>	<u>547</u>	<u>91</u>	<u>544</u>
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>91</u>	<u>91</u>

Stadium van vaststelling

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	91	219
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	-672
	<u>91</u>	<u>-453</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten AWBZ-Wlz	12.628	14.520
Af: ontvangen voorschotten	-12.537	-15.067
Totaal financieringsverschil	<u>91</u>	<u>-547</u>

Zvw

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
- vorderingen uit hoofde van transitierегeling	181	277
- schulden uit hoofde van transitierегeling	0	0
	<u>181</u>	<u>277</u>

Toelichting:

Bovenstaande opstelling geeft een weergave van de te veel of te weinig ontvangen financiering Zvw. Over 2017 is het bedrag van NHC/NIC verevening Zvw opgenomen als vordering.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)
(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

6. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	24.548	21.194
Voorziening dubieuze vorderingen	-359	-159
Intercompany debiteuren	3	12
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	33
Te vorderen van justitie	688	654
Gemeenten	3.835	4.806
Overige vorderingen	413	198
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	213	572
Vooruitbetaalde bedragen	671	581
Nog te ontvangen bedragen	496	1.463
Overige overlopende activa:		
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>30.509</u>	<u>29.353</u>

Toelichting:

De stijging van de debiteuren met € 3,3 mln. kan verklaard worden door de omschakeling van bevoorschotting naar facturatie in de Jeugdwet voor Zuid-Limburg gedurende de tweede helft van 2017. Dit verklaart ook de daling in de vorderingen op gemeenten van € 1,0 mln. De resterende vorderingen dalen met € 1,2 mln met name als gevolg van de in 2016 nog te ontvangen verkoopopbrengst van een pand. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	1.643	4.578
Kassen	71	82
Totaal liquide middelen	<u>1.715</u>	<u>4.660</u>

Toelichting:

Liquide middelen bestaan uit kassen en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen, onder kortlopende schulden. De instelling beschikt bij de Rabobank over een basis kredietfaciliteit ter hoogte van € 12,5 mln. De liquide middelen staan tot een bedrag van € 0,112 mln. (2016: € 0,112 mln.) niet ter vrije beschikking. Dit betreffen door de bank afgegeven garanties.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	3	3
Bestemmingsreserves	1.033	1.033
Bestemmingsfondsen	22.310	20.969
Algemene en overige reserves	1.123	1.123
Totaal eigen vermogen	<u>24.469</u>	<u>23.128</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	3	0	0	3
Totaal kapitaal	<u>3</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
				0
- innovatiefonds	200	0	0	200
- aanloopkosten FPA	600	0	0	600
- kwaliteitsonderzoeken	233	0	0	233
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.033</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.033</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
- bestemmingsfonds academisering	284	3	0	288
- wachtgeldfonds academisering	107	3	0	110
- reserve aanvaardbare kosten	20.578	1.335	0	21.913
Totaal bestemmingsfondsen	<u>20.969</u>	<u>1.341</u>	<u>0</u>	<u>22.310</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves en overige reserves	1.123	0	0	1.123
Totaal algemene en overige reserves	<u>1.123</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.123</u>

Toelichting:

Het overschot van de fondsen m.b.t. academisering in 2017 is in het kader van de meerjarenraming toegevoegd aan de bestemmingsfondsen academisering. Het resultaat is via bestemming gemuteerd met een dotatie van het bestemmingsfonds academisering € 0,003 mln. alsmede met een dotatie van het wachtgeldfonds academisering € 0,003 mln. Bestemmingsfondsen worden gevormd voor posten waar een externe verplichting op rust, bijvoorbeeld om deze reserve uitsluitend aan een bepaald doel te mogen besteden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

PASSIVA**9. Voorzieningen**

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
- Voorziening jubilea	2.119	-79	128		1.911
- Voorziening langdurig zieken	224	760	266		718
- Voorziening deelnemingen	0	0	0		0
- Voorziening LFB	1.894	218	12		2.099
- Voorziening reorganisatie	6	0	6		0
- Voorziening reorganisatie 2011	101	0	42		59
- Voorziening reorganisatie 2012	203	0	196		8
Totaal voorzieningen	<u>4.547</u>	<u>899</u>	<u>650</u>	<u>0</u>	<u>4.795</u>

*Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:***31-dec-2017**

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	892
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	3.903
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.249

Toelichting per categorie voorziening:

De waarde van de voorzieningen is bepaald op basis van contante waarde tenzij hieronder anders wordt vermeld.

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband en is grotendeels langlopend.

De jubileumvoorziening wordt berekend op basis van de gemiddelde disconteringsvoet van de afgelopen 3 jaar (dit varieert afhankelijk van de resterende looptijd, gemiddeld komt dit uit op 1,80%).

De voorziening langdurig zieken heeft betrekking op de verwachte kosten inzake doorbetalingsverplichtingen van twee jaar van het op balansdatum als dreigend langdurig ziek aan te merken personeel en is grotendeels kortlopend. Om deze reden en vanwege de lage rentestanden in de markt is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde).

De voorziening Levensfasebudget (LFB) betreft de nominale verplichting welke voortvloeit uit de CAO-GGZ op basis waarvan medewerkers ingaande 2010 recht hebben op een in uren op te bouwen persoonlijk levensfasebudget. Vanwege het beperkte effect van discontering op deze voorziening (door de lage rentestanden in de markt) is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde).

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)*De specificatie is als volgt:*

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	58.242	61.687
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>58.242</u>	<u>61.687</u>
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	65.132	68.575
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	3.444	3.443
Stand per 31 december	<u>61.687</u>	<u>65.132</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.445	3.444
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>58.242</u>	<u>61.687</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	3.445	3.444
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	58.242	61.687
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	44.883	48.052

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.8). De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. De reële waarde van de leningen is € 64,9 mln. per 31 december 2017 (2016: € 70,3 mln.). Convenanten zijn niet van toepassing; alle langlopende leningen zijn geborgd door het WfZ.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

PASSIVA**11. Overige kortlopende schulden**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Schuld aan groepsmaatschappijen	0	0
Crediteuren	4.232	5.097
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	3.445	3.444
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.037	4.938
Schulden terzake pensioenen	188	797
Nog te betalen salarissen	272	280
Vakantiegeld	3.397	3.458
Vakantiedagen	2.908	2.788
Overige schulden:		
interest	368	392
Justitie	3.293	2.001
gemeenten	930	287
Intercompany crediteuren	198	35
Nog te betalen kosten	9.590	14.138
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Overige overlopende passiva:		
- bewonersgelden	3	2
- diverse rekening-courant verhoudingen	28	13
Totaal overige kortlopende schulden	<u>33.889</u>	<u>37.669</u>

Toelichting:

Als zekerheid voor het rekening-courant krediet is een hypotheekrecht verstrekt met gedeelde zekerheden tussen WfZ en de huisbankier Rabobank op de materiële vaste activa. De inschrijving van Rabobank is als zekerheid voor het rekening-courant krediet ter hoogte van € 12,5 mln. met ingang van 1 januari 2017. Er is aan de financieringsinstellingen geen pandrecht verstrekt op het onderhanden werk zorgproducten. In de met de zorgverzekeraars afgesloten bevoorschottingsovereenkomsten is nadrukkelijk uitgesloten dat een dergelijk pandrecht verstrekt mag worden. Bij overschrijding van de faciliteit wordt een rente van 4% in rekening gebracht, tevens heeft de bank het recht op opzegging van de faciliteit. De variabele debetrente op deze rekening-courant verhouding betreft 1-maand euribor en een opslag. Over het niet getrokken gedeelte van de kredietfaciliteit wordt een bereidstellingsprovisie in rekening gebracht. Alle overige kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen) dalen met € 3,8 mln. grotendeels door een daling van de nog te betalen kosten met € 4,3 mln. door herziening van afspraken met zorgverzekeraars. Daarnaast is een stijging te zien van de schulden aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie van € 1,3 mln. en een daling van de crediteuren met € 0,9 mln.

Convenanten

Mondriaan is met haar bank een convenant met betrekking tot de solvabiliteitsratio overeengekomen, die betrekking heeft op de rekening-courant faciliteit van ter hoogte van € 12,5 mln. met ingang van 1 januari 2017.

	Solvabiliteitsratio
Gedurende boekjaar 2017	> 17,5 %

In het jaar 2018 mag de solvabiliteitsratio eenmalig 16,5% bedragen.

De solvabiliteitsratio is als volgt gedefinieerd: het eigen vermogen van de kredietnemer (hieronder wordt verstaan de som van het enkelvoudig eigen vermogen exclusief herwaarderingsreserve en exclusief deelnemingen en vorderingen op deelnemingen) in verhouding tot het enkelvoudig balanstotaal.

	2017	2016
Solvabiliteitsratio	20,1%	18,0%
Ultimo boekjaar wordt aan de convenant voldaan.		

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Bankgaranties**

Ten laste van de beschikbare rekening-courant limiet zijn de volgende bankgaranties afgegeven:

	ingangsdatum	einddatum	2017	2016
1135.14.182	21-4-2011	doorlopend	56	56
3146.18.953	8-12-2016	doorlopend	56	56
			<u>112</u>	<u>112</u>

Huurverplichtingen

De instelling heeft de volgende materiële huurcontracten afgesloten:

Straatnamen	Plaatsnaam	Ingangsdatum	Einddatum	Jaarhuur 2017
Laanderstraat 51a	Heerlen	1-12-1997	onbepaalde tijd	14
Laanderstraat 45	Heerlen	1-12-1997	onbepaalde tijd	27
Frankenstraat 172	Maastricht	1-5-2002	onbepaalde tijd	33
Frankenstraat 184	Maastricht	1-5-2002	onbepaalde tijd	21
Elfmorgenstraat RIBW voorzieningen	Heerlen	1-10-2006	onbepaalde tijd	145
Akkerweide RIBW voorzieningen	Hoensbroek	1-4-2009	onbepaalde tijd	186
Oranjeplein 10	Maastricht	15-2-2009	onbepaalde tijd	260
Surinameplein 9 / RIBW voorzieningen	Landgraaf	1-11-2009	onbepaalde tijd	164
Fossielenerf RIBW voorzieningen	Heerlen	1-1-2005	onbepaalde tijd	126
Old Hickoryplein 1a	Kerkrade	1-7-2009	onbepaalde tijd	38
Raadhuisstraat 3	Brunssum	1-7-2012	30-6-2018	41
Turennestraat 30	Maastricht	1-7-2010	onbepaalde tijd	49
Zorgboerderij	Brunssum	1-7-2007	onbepaalde tijd	3
Sint Gerardusweg	Maastricht	1-8-2007	onbepaalde tijd	8
Op de Heugden 100	Landgraaf	15-7-2014	onbepaalde tijd	63
Stationsplein 1	Sittard	15-2-2015	14-2-2021	24
Akkerheide 64	Kerkrade	1-5-2016	onbepaalde tijd	4
Zorgplein de Hofpoel (Vijverlaan)	Brunssum	1-12-2016	30-11-2031	227
Zorgacademie Parkstad Limburg	Heerlen	15-5-2012	14-5-2027	77
Malbergsingel 64	Maastricht	1-7-2017	30-6-2027	25
Overige huurcontracten				7
		totaal		1.542
Huurverplichtingen <1 jaar				1.600
Huurverplichtingen jaar 2 t/m 5				6.458
Huurverplichtingen langlopend na 5 jaar				1.602

Het merendeel van de huurcontracten is tot onbepaalde tijd; maar is jaarlijks opzegbaar.

Verstrekte zekerheden

Mondriaan heeft in 2011 recht van hypotheek en een pandrecht verleend aan Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector en aan Coöperatieve Rabobank Parkstad Limburg op de in haar bezit zijnde registergoederen. De verstrekking dient tot zekerheid voor de voldoening van alle tegenwoordige en/of toekomstige borgstellingen.

Er is aan de financieringsinstellingen geen pandrecht verleend op het onderhanden werk zorgproductie.

Waarborgfonds voor de zorgsector

De zorginstelling heeft in het kader van het WfZ-deelnemerschap een obligoverplichting richting het WfZ. Dit houdt in dat indien het eigen vermogen van het WfZ onvoldoende zou blijken om aan de garantieverplichtingen te voldoen en WfZ wordt aangesproken op zijn garantieverplichtingen, WfZ een beroep kan doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. De omvang van het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde leningen van de deelnemer. De omvang van dit obligo bedraagt ultimo 2017 € 1,86 mln. (2016: € 1,96 mln.).

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument (MBI)

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI-omzetplafond ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2017 relevant zijn voor Stichting Mondriaan:

- MBI-omzetplafond geneeskundige geestelijke gezondheidszorg (TB/REG-17639-01)

De minister van VWS zou uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar moeten beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een macro-overschrijding. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze periode van elf maanden te kort is om de werkelijke realisatie vast te stellen, met als gevolg dat de realisatie voor meerdere voorgaande jaren nog niet is vastgesteld.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 heeft Stichting Mondriaan nog geen inzicht in de realisatie van het MBI omzetplafond over 2017 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Hierdoor is nog onduidelijk of er daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Stichting Mondriaan is daarom nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortvloeiende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen (vervolg)

Fiscale eenheid

Stichting Mondriaan maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Mondriaan Schoon B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2017 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € 0,326 mln.

13. Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Mondriaan maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Om deze risico's te beheersen heeft Stichting Mondriaan een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten, en daarmee de financiële prestaties van Stichting Mondriaan, te beperken. Stichting Mondriaan zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Kredietrisico

Stichting Mondriaan loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een beperkt aantal tegenpartijen (zorgverzekeraars, Ministerie van Veiligheid & Justitie, gemeenten en Zorgkantoor Zuid-Limburg). Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan. De vorderingen op zorgverzekeraars, Ministerie van Veiligheid & Justitie, gemeenten en Zorgkantoor Zuid-Limburg bedragen EUR 39,2 miljoen, 90% van de totale vorderingen waarover kredietrisico kan worden gelopen.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting Mondriaan wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met de demografische aspecten van het klantenbestand, waaronder het risico op wanbetaling in de sector aangezien deze factoren van invloed zijn op het kredietrisico. De boekwaarde van de financiële vaste activa, vorderingen uit hoofde van financieringstekort, debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen en het onderhanden werk representeert het maximale kredietrisico. Een groot deel van de omzet wordt gerealiseerd met transacties met twee zorgverzekeraars. Ook geografisch gezien is sprake van een concentratie van kredietrisico. Met vrijwel alle afnemers wordt al vele jaren zaken gedaan en er is slechts in incidentele gevallen sprake geweest van verliezen. Bij de bewaking van het kredietrisico worden klanten op basis van kredietkenmerken in groepen ingedeeld, onder andere naar particuliere klant, zorgverzekeraar of onverzekerde zorg, ouderdomsprofiel, looptijd en eventuele eerdere financiële problemen. Handels- en overige vorderingen hebben met name betrekking op de zorgverzekeraars. Klanten met een hoog risicoprofiel worden op een lijst geplaatst en nauwlettend gevolgd door de administratie. Onverzekerde zorg vindt alleen incidenteel plaats. Mondriaan verlangt geen zakelijke zekerheid voor handels- en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van Stichting Mondriaan is om haar financieringen op vaste activa grotendeels aan te trekken met vastrentende leningen en de financiering van het werkkapitaal met variabel rentende leningen (rekening-courantfaciliteit). Stichting Mondriaan loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende rente afspraken loopt Stichting Mondriaan risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Stichting Mondriaan monitort deze risico's voortdurend om waar nodig in te kunnen grijpen. De gewogen gemiddelde rentevoet voor vastrentende leningen bedraagt ultimo 2017 3,65% (2016: 3,65%). Voor een overzicht van de rente- en aflossingsverplichtingen wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden aan kredietinstellingen ultimo 2017. Stichting Mondriaan loopt alleen renterisico over de rekening-courant faciliteit. De variabele debetrente van deze rekening-courant bedraagt euribor + opslag. Indien het tarief van de rekening-courant met 0,25% stijgt, bedraagt het maximale risico € 0,031 mln. in 2018.

Liquiditeitsrisico

Stichting Mondriaan bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor Stichting Mondriaan steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft. De instelling stuurt op de cash-flow middels een korte en lange termijn liquiditeitsplanning.

Mitigerende maatregelen

Stichting Mondriaan ziet erop toe dat er voldoende opvraagbare tegoeden zijn om gedurende een periode van enkele maanden de verwachte operationele kosten te dekken, inclusief het voldoen aan de financiële verplichtingen. Hierbij is geen rekening gehouden met het eventuele effect van extreme omstandigheden die redelijkerwijs niet kunnen worden voorspeld, zoals natuurrampen. De instelling beschikt bij de Rabobank per balansdatum 2017 over een basis kredietfaciliteit van € 12,5 mln. (2016: € 18,75 mln.), die op balansdatum niet is benut.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. Wanneer de reële waarde afwijkt van de boekwaarde is dit toegelicht bij de desbetreffende post. De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige instrumenten vermeerderd met een risicopremie voor ieder individuele instrument.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

(bedragen x € 1.000)

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	105.235	39.178	26.056	21	1.967	172.457
- cumulatieve herwaarderingen	2.548		187			2.735
- cumulatieve afschrijvingen	49.442	16.893	19.977		1.283	87.595
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>53.245</u>	<u>22.285</u>	<u>5.892</u>	<u>21</u>	<u>684</u>	<u>82.127</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	2.581	444	1.615	0	0	4.640
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen	3.183	2.089	2.284		13	7.569
- bijzondere waardeverminderingen						0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde						0
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen						0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	768	5	0	21	343	1.137
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen	495	5	0		193	693
per saldo	<u>273</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>21</u>	<u>150</u>	<u>444</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-875</u>	<u>-1.645</u>	<u>-669</u>	<u>-21</u>	<u>-163</u>	<u>-3.373</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	107.048	39.617	27.671	0	1.624	175.960
- cumulatieve herwaarderingen	2.548	0	187	0	0	2.735
- cumulatieve afschrijvingen	52.130	18.977	22.261	0	1.103	94.471
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>52.370</u>	<u>20.640</u>	<u>5.223</u>	<u>0</u>	<u>521</u>	<u>78.754</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,5 / 5 / 10%	5 / 10%	33,33 / 25 / 20 / 14 / 10%			

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

(bedragen x € 1.000)

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	63					207	12	282
Kapitaalstortingen	0							0
Resultaat deelnemingen	41							41
Ontvangen dividend	-45							-45
Verstrekte leningen/verkregen effecten								0
Ontvangen dividend / aflossing leningen (Terugname) waardeverminderingen						-207		-207
Amortisatie (dis)agio								0
								0
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>59</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>12</u>	<u>71</u>
Som waardeverminderingen								-207

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

(bedragen x € 1.000)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	31-aug-07	25.000	40	WTZI	4,72%	19.219		625	18.594	15.469	30	lineair	625	Waarborgfonds
BNG	31-aug-07	18.000	30	WTZI	4,73%	12.450		600	11.850	8.850	20	lineair	600	Waarborgfonds
BNG	1-okt-08	3.620	12	WTZI	4,67%	1.301		290	1.011	0	4	lineair	290	Waarborgfonds
BNG	1-dec-11	15.000	20	WTZI	2,96%	11.250		750	10.500	6.750	14	lineair	750	Waarborgfonds
Rabobank	24-jul-13	10.000	20	WTZI	2,64%	8.427		492	7.935	5.466	16	lineair	492	Waarborgfonds
Nat. Nederlanden	21-mei-14	7.500	20	WTZI	2,48%	6.690		368	6.321	4.473	17	lineair	369	Waarborgfonds
BNG	28-okt-14	6.500	20	WTZI	1,62%	5.795		319	5.476	3.876	17	lineair	320	Waarborgfonds
Totaal						65.132	0	3.444	61.687	44.883			3.445	

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING
(bedragen x € 1.000)
BATEN**14. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning**

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringwet (exclusief subsidies)	81.533	74.790
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	12.753	14.591
Opbrengsten Jeugdwet	10.493	14.485
Opbrengsten Wmo	20.363	19.573
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie (forensische zorg; exclusief subsidies)	6.425	7.282
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg (exclusief Opleidingen)		
Overige zorgprestaties	3.632	3.616
Totaal	<u>135.200</u>	<u>134.337</u>

Toelichting:

De stijging van de opbrengsten zorgverzekeringwet wordt enerzijds veroorzaakt door aangepaste contractafspraken met zorgverzekeraars en anderzijds de stijging van de klinische productie in 2017 in vergelijking met 2016. Daarnaast speelt de invoering van de LGGZ sinds 2015 een rol. Patiënten met verblijf blijven daardoor voor het 2e en 3e jaar van hun verblijf in de Zvw/LGGZ in plaats van door te stromen naar de Wlz. Door deze wijziging in combinatie met strengere toegangseisen voor de Wlz is tevens de daling van de Wlz-opbrengsten te verklaren.

De opbrengsten Jeugdzorg bestaan voor ongeveer 90% uit Zuid-Limburg waarbij wordt afgerekend op basis van arrangementstarieven. Hierdoor is onder andere geen sprake van een OHW-situatie ultimo van het jaar. Voor de regio's Midden-Limburg, Noord-Limburg en buitenregionaal is in 2017 voor het laatst het DBC-systeem toegepast.

Wmo betreft kleinschalig en beschermd wonen alsmede dagbesteding en inloop. Hiervan heeft € 17,893 mln. (2016: € 17,359 mln.) betrekking op de gemeenten uit de Parkstad.

De omzet Justitie is met name gebaseerd op productie op basis van DB(B)C's aangevuld met ZZP's.

De opbrengst overige zorgprestaties heeft betrekking op de verslavingsreclassering, opbrengsten persoonsgebonden en -volgende budgetten en overige niet-gebudgetteerde zorgprestaties.

15. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	642	1.285
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van Veiligheid en Justitie	0	0
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	150	154
Overige Rijkssubsidies	268	84
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	1.806	2.021
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	35	53
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	102	283
Totaal	<u>3.003</u>	<u>3.879</u>

Toelichting:

De subsidies Wlz/Zvw-zorg zijn het gevolg van de overheveling van Kleinschalig Wonen en Jeugdzorg naar gemeenten. Hierdoor vervalt de vergoedingsregeling invoering NHC voor deze onderdelen binnen de AWBZ/Wlz en Zvw. Ter compensatie hiervan zijn twee afzonderlijke overgangsregelingen ingevoerd welke t/m 2017 van toepassing zijn. De rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS hebben betrekking op het Stagefonds. De beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen bestaat uit de van VWS ontvangen subsidies in het kader van de medische vervolgopleidingen.

16. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):	2.599	2.336
Detacheringen	1.533	1.954
Overige opbrengsten	742	698
Totaal	<u>4.874</u>	<u>4.989</u>

Toelichting:

De overige opbrengsten hebben onder meer betrekking op de verhuur van vergaderruimtes en overig onroerend goed, opbrengsten die voortvloeien uit afgesloten dienstverlenings- en service-overeenkomsten met externe instanties, de opbrengsten van het bedrijfs- en bezoekersrestaurant en de verhuur van sporthal en zwembad. Het totaal van overige opbrengsten in 2017 daalt licht ten opzichte van 2016 met name door daling van de detacheringen van personeel. De overige subsidieopbrengsten bestaan met name uit ontvangen bijdragen op grond van de zogenaamde academiseringsgelden en het Teaching Hospital.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

LASTEN**17. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	80.662	79.142
Sociale lasten	12.145	12.093
Pensioenpremies	7.030	6.872
Andere personeelskosten:		
Overige personeelskosten	4.819	4.425
Subtotaal	<u>104.657</u>	<u>102.531</u>
Personeel niet in loondienst	4.268	4.146
Totaal personeelskosten	<u><u>108.925</u></u>	<u><u>106.677</u></u>
Specificatie aantal personeelsleden (in FTE's) gemiddeld van het verslagjaar		
- personeel in loondienst	1.631	1.653
- personeel niet in loondienst	42	43
- personeel gedetacheerd	-21	-29
Aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden gemiddeld van het verslagjaar	<u><u>1.652</u></u>	<u><u>1.668</u></u>

Toelichting:

De personele kosten 2017 zijn ten opzichte van 2016 met circa € 2,2 mln. gestegen. Lonen en salarissen stijgen met € 1,5 mln., hoofdzakelijk veroorzaakt door het afsluiten van de nieuwe CAO-GGZ. De CAO heeft een looptijd van 27 maanden; van 1 maart 2017 tot 1 juni 2019. In de CAO is ten aanzien van 2017 afsproken de salarisschalen per 1 juli 2017 te verhogen met 1,35% alsmede een eenmalige uitkering in oktober van 0,25% van twaalf maal het op 1 oktober 2017 geldende salaris. Per 1 december 2017 wordt de eindejaarsuitkering met 0,30% verhoogd van 7,75% naar 8,05%. Overige personeelskosten zijn gestegen met € 0,4 mln. wat met name wordt veroorzaakt door hogere kosten van werving en selectie en opleidingskosten. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de laatste twaalf maanden. Door een gemiddelde te gebruiken, schommelt de dekkingsgraad minder sterk. Door deze nieuwe berekening is het niet mogelijk de dekkingsgraden vanaf 2015 te vergelijken met die van 2014 en eerder. In maart 2018 bedroeg zowel de dekkingsgraad als de beleidsdekkingsgraad 99,8%. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

LASTEN**18. Afschrijvingen vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	7.568	7.822
- financiële vaste activa	207	207
Totaal afschrijvingen	<u>7.775</u>	<u>8.029</u>

Toelichting:

De afschrijvingslast wordt verantwoord onder materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Als gevolg van de wijzigende bekostiging heeft Mondriaan een aantal jaren geleden ervoor gekozen om haar activa af te schrijven op basis van bedrijfseconomische levensduur. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingspercentages van gebouwen zijn aangepast aan de werkelijke gebruiksduur. Voor delen van de gebouwen die een kortere gebruiksduur hebben, wordt ook een kortere termijn gehanteerd (componentenbenadering).

19. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	6.488	6.912
Algemene kosten	7.724	7.654
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.488	2.813
Onderhoud en energiekosten	4.339	4.317
Huur en leasing	1.560	1.388
Totaal overige bedrijfskosten	<u>22.599</u>	<u>23.084</u>

Toelichting:

De overige kosten dalen in 2017 met € 0,5 mln. ten opzichte van 2016 met name door bezuinigingen op hotelmatige en bewonersgebonden kosten.

20. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	4	44
Resultaat deelnemingen	41	21
Subtotaal financiële baten	<u>45</u>	<u>65</u>
Rentelasten	-2.416	-2.553
Resultaat deelnemingen	-66	-178
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.482</u>	<u>-2.732</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-2.437</u>	<u>-2.666</u>

Toelichting:

Het resultaat deelnemingen bestaat in 2017 enerzijds uit het positieve resultaat van Mondriaan Schoon en anderzijds met name uit de bijdrage in de kosten van PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. Het gedurende het boekjaar geactiveerde bedrag gepresenteerd als 'geactiveerde rente' bedraagt € 0,4 mln. (2016: € 0,4 mln.). Voor de gehanteerde rentevoet wordt verwezen naar 5.1.8.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

LASTEN**21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)**

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Mondriaan. Het voor Stichting Mondriaan toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000 (het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse V, totaalscore 12 punten).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking ³ en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling		
bedragen x € 1	J.E.M van Eerd-Vismale	J.M.P. Essers
Functiegegevens	Lid RvB 1/1 - 1/9	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	Voorzitter RvB 1/9 - 31/12	1/10 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	169.470	39.383
Beloningen betaalbaar op termijn	11.113	2.779
<i>subtotaal</i>	<i>180.583</i>	<i>42.161</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	45.622
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totale bezoldiging	180.583	42.161
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	151.308	
Beloningen betaalbaar op termijn	10.809	
Totale bezoldiging 2016	162.117	
bedragen x € 1		
		H.H.W. de Veen
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/8	
Deeltijdfactor in fte	1,0	
Gewezen topfunctionaris?	nee	
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	125.826	
Beloningen betaalbaar op termijn	7.430	
<i>subtotaal</i>	<i>133.256</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	120.501	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	
Totale bezoldiging	133.256	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Zie toelichting	
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	181.864	
Beloningen betaalbaar op termijn	10.879	
Totale bezoldiging 2016	192.743	
Toelichting overschrijding topfunctionarissen		
De bezoldiging van de dhr. De Veen overschrijdt de WNT-norm. De bezoldiging vloeit voort uit schriftelijk overeengekomen afspraken voor inwerkingtreding van de WNT. De overschrijding valt daarmee onder het overgangsrecht van de wet 'normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector'.		

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

LASTEN1b. *Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1- 12.**Deze categorie is voor 2017 niet van toepassing voor Stichting Mondriaan.*

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen			
bedragen x € 1	H.M.A. Dumont	T.J.W. Hendricks	E.H. Tonkens
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	12.135	8.090	8.090
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	12.135	8.090	8.090
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	12.000	8.000	8.000
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	12.000	8.000	8.000
bedragen x € 1			
	W.M.H.A. Lemmens	P. Wolters	T.S. de Wit
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 26/10	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.090	6.742	8.090
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.100	14.876	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	8.090	6.742	8.090
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	8.000	8.000	8.000
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	8.000	8.000	8.000

2. *Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.*
Deze categorie is voor 2017 niet van toepassing voor Stichting Mondriaan.

3. *Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT*

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

22. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

	2017	2016
	€	€
EY accountants		
1 Controle van de jaarrekening	99.414	139.438
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	89.891	78.979
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>189.305</u>	<u>218.417</u>

De bovenstaande honoraria accountant zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

23. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders is opgenomen onder punt 21.

5.1.10 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Mondriaan heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 29 mei 2018.

De Raad van Toezicht van de Stichting Mondriaan heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 29 mei 2018.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders*

Mw. dr. J.E.M. van Eerd-Vismale MBA
Voorzitter Raad van Bestuur

Dhr. J.M.P. Essers MBA
Lid Raad van Bestuur

Dhr. mr. H.M.A. Dumont
Voorzitter Raad van Toezicht

Mw. drs. T.S. de Wit
Lid Raad van Toezicht

Dhr. dr. mr. Th.J.W. Hendricks
Lid Raad van Toezicht

Dhr. drs. W.M.H.A. Lemmens
Lid Raad van Toezicht

Mw. prof. dr. E.H. Tonkens
Lid Raad van Toezicht

Dhr. drs. P.W. Hoogers
Lid Raad van Toezicht sinds 1-1-2018

*Uit overwegingen van veiligheid en privacy nemen wij geen handtekeningen op in deze versie van de jaarrekening. In plaats hiervan is het formulier handtekening jaarverantwoording ondertekend en opgestuurd naar het CIBG. Een versie met handtekeningen is beschikbaar bij Stichting Mondriaan.

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

De resultaatsbestemming is een onderdeel van de jaarrekening. In de statuten is bepaald, conform artikel 5, lid 3: "Aan de goedkeuring van de Raad van Toezicht zijn onderworpen de vaststelling door de Raad van Bestuur van het jaarverslag en de jaarrekening".

5.2.2 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatbestemming zoals opgenomen in de toelichting op het eigen vermogen.

5.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tussen balansdatum en rapporteringsdatum geen gebeurtenissen of ontwikkelingen voorgedaan die het door de jaarrekening weergegeven beeld in de onderneming als geheel in belangrijke mate beïnvloeden.

5.2.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring wordt separaat toegevoegd.

5.3 BIJLAGEN

BIJLAGEN

5.3.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN

(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.3.1.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE MAASTRICHT

	<u>MHU</u>	<u>Preventie</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Subsidie gemeente Maastricht	556.800	315.480
Overige bedrijfsopbrengsten	162	25.208
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>556.962</u>	<u>340.688</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Salarissen	312.944	254.320
Sociale lasten	60.049	63.452
Personeel niet in loondienst	12.920	2.247
Overige personele kosten	10.811	9.149
Totaal personele kosten	<u>396.724</u>	<u>329.168</u>
Voedingskosten	309	53
Hotelmatige kosten	98.675	734
Algemene kosten	1.718	12.848
Cliëntgebonden kosten	14.348	151
Onderhoud	8.129	4.606
Kapitaal / Afschrijvingskosten	21.094	11.952
Kapitaal / Huisvestingskosten	7.910	13.697
Totaal materiële kosten	<u>152.184</u>	<u>44.040</u>
Som der bedrijfslasten	548.908	373.209
Overhead	27.445	18.660
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-19.391</u></u>	<u><u>-51.181</u></u>
Nagekomen opbrengsten		<u>21.600</u>
Totaal resultaat	<u><u>-48.972</u></u>	

Toelichting

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverlener. De nagekomen opbrengsten betreffende Preventie betreft de overproductie 2016.

BIJLAGEN

5.3.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN (VERVOLG)

(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.3.1.2 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE SITTARD

	<u>Preventie</u>	<u>Methadon</u>
	€	bus
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Subsidie gemeente Sittard	201.728	6.684
Overige bedrijfsopbrengsten	16.119	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>217.847</u>	<u>6.684</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Salarissen	162.620	34.244
Sociale lasten	40.573	7.733
Personeel niet in loondienst	1.437	0
Overige personele kosten	5.850	966
Totaal personele kosten	<u>210.481</u>	<u>42.943</u>
Voedingskosten	34	0
Hotelmatische kosten	469	5.683
Algemene kosten	8.215	139
Cliëntgebonden kosten	97	0
Onderhoud	2.945	0
Kapitaal / Afschrijvingskosten	7.642	6.600
Kapitaal / Huisvestingskosten	8.758	0
Totaal materiële kosten	<u>28.161</u>	<u>12.423</u>
Som der bedrijfslasten	238.642	55.366
Overhead	11.932	2.768
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-32.727</u></u>	<u><u>-51.450</u></u>
Totaal resultaat	<u>-32.727</u>	
Stand reserve aanvang boekjaar	-42.866	
ontrekking	-32.727	
dotatie		
Stand reserve ultimo boekjaar	<u>-75.593</u>	

Toelichting

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverlener.

BIJLAGEN

5.3.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN (VERVOLG)

(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.3.1.3 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE HEERLEN

	Methadon bus €	Bemoeizorg €	Heihof €	MOH €	Preventie €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:					
Subsidie gemeente Heerlen	93.340	585.160	49.050	779.704	334.670
Overige bedrijfsopbrengsten	0	14.823	127.075	275	26.741
Som der bedrijfsopbrengsten	93.340	599.983	176.125	779.979	361.411
BEDRIJFSLASTEN:					
Salarissen	66.473	339.515	89.697	377.258	269.789
Sociale lasten	15.011	83.549	16.449	73.741	67.312
Personeel niet in loondienst	0	0	0	19.381	2.384
Overige personele kosten	1.876	13.911	8.460	10.449	9.706
Totaal personele kosten	83.360	436.975	114.606	480.829	349.191
Voedingskosten	0	37	1.135	1.756	56
Hotelmatige kosten	11.367	2.996	9.668	146.893	779
Algemene kosten	279	8.110	3.428	2.934	13.629
Cliëntgebonden kosten	0	687	102.153	38.512	160
Onderhoud	0	8.543	716	11.384	4.886
Kapitaal / Afschrijvingskosten	0	22.169	1.858	29.539	12.679
Kapitaal / Huisvestingskosten	0	25.405	2.130	33.851	14.530
Totaal materiële kosten	11.646	67.947	121.088	264.868	46.719
Som der bedrijfslasten	95.006	504.923	235.694	745.697	395.910
Overhead	4.750	25.246	11.785	37.285	19.796
RESULTAAT BOEKJAAR	-6.416	69.814	-71.354	-3.003	-54.295

Totaal resultaat

-65.253

Toelichting:

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverlener.

BIJLAGEN

5.3.2 VERANTWOORDING BESTEDE UREN WMO-PROJECTEN

(Bedragen op euro nauwkeurig)

<u>Gemeente Heerlen:</u>	<u>uren</u>		
- Psycho-educatie Jongeren en Middelengebruik	53,42	x	76,35 = 4.079
- Overleg zorgcirkels wijkgericht werken	631,27	x	78,55 = 49.586
- Bemoeizorg zorgmijdende ouderen	469,42	x	78,66 = 36.925

	<u>cursussen</u>		
- Cursus Psycho-educatie familie van schizofrenie	-	x	5.726,00 = 0
- Cursus Angst de baas	2	x	11.452,50 = 22.905
- Cursus In de put, uit de put	2	x	11.452,50 = 22.905
- KOPP/KVO groepen	5	x	5.344,60 = 26.723
- KOPP/KVO ouderondersteuningsgroepen	4	x	5.344,50 = 21.378
- Themabijeenkomsten: Publieksvoorlichting	10	x	3.800,00 = 38.000
- Kwartiermaken in de wijk	1	x	38.000,00 = 38.000
- Piep zei de muis	3	x	6.108,00 = 18.324
- Let op de kleintjes	-	x	6.108,00 = 0
- Mantelzorgers	-	x	8.324,00 = 0
- Cursus Familiespreekuur	1	x	15.000,00 = 15.000
- Herstelgroepen	4	x	13.270,00 = 53.080
			<u>346.904</u>

<u>Gemeente Maastricht:</u>	<u>uren</u>		
PGA: uren	932,07	x	106,51 = 99.275
- Kwartier maken in de wijk: welzijn versterkt	1.378,50	x	83,00 = 114.416
- Kwartier maken in de wijk: scholieren	56,00	x	79,00 = 4.424
- Compensatie Kwartier maken in de wijk (brief kenmerk: 2016/22)	350,58		79,00 = 27.696
- Participatie: loketfunctie	103,00	x	97,31 = 10.023

	<u>cursussen</u>		
- Cursus Psycho-educatie familie schizofrenie	1	x	8.234,00 = 8.234
- Cursus Interactievaardigheid voor mantelzorgers	-	x	9.262,00 = 0
- Themabijeenkomsten: Publieksvoorlichting	13	x	3.139,00 = 40.807
- Herstelgroepen	2	x	11.895,00 = 23.790
- Familie spreekuur	1	x	25.298,00 = 25.298
- Coördinatie Stichting omgaan met ANGST	131	x	50,00 = 6.550
			<u>360.512</u>

Toelichting:

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverstrekkers.

BIJLAGEN

5.3.3 ACADEMISERINGSGELDEN

(Bedragen op euro nauwkeurig)

	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en/of subsidie	0	0
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	626.680	626.680
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>626.680</u>	<u>626.680</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	532.945	553.132
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	98.002	53.094
Som der bedrijfslasten	<u>630.947</u>	<u>606.226</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-4.267	20.454
Financiële baten en lasten	10.635	10.465
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>6.368</u>	<u>30.919</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>6.368</u></u>	<u><u>30.919</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Bestemmingsfonds academisering	3.435	28.064
Bestemmingsreserve wachtgeld academisering	2.933	2.855
	<u>6.368</u>	<u>30.919</u>